

Godsstraffen gaar ad denne Bei; men jeg er vis paa, at faasnart denne Forbindelse ordnes bedre, vil Traffiken blive større og større ad denne Bei. Naar man ofte rejser ad denne Bei, bliver man netop Vidne til, hvor stor Besvær det medfører, at det Gods, der skal med Banen, skal omlades. Denne Omladning tager ofte saa stor Tid, at Logene ofte komme til Nykjøbing ud over den Tid, der er bestemt for Logenes Ankomst. Naar Kreaturer og deslige skulle forsendes, maa disse for det Meste sendes med Løg forinden, saaledes at de maa staa i Drehojed eller ved Masnedfund, forinden de kunne indføres, hvilket jo medfører stor Glæde paa Kreaturerne og saaledes stort Tab for Kreatureierne. Jo hurtigere Godsstraffen og Barettraffiken kan gaa for sig, desto bedre er det jo. Jeg maa derfor meget anbefale, at Dampfærgeforbindelsen mellem Masnedfund og Drehojed paa Falfter bygges saaledes, at Banen føres ud over Masnedøen, og at der bygges en Havn eller en Bro der.

Frederiksen: Jeg skal ikke i dette Dieblif komme nærmere ind paa Enkeltighederne, idet jeg ønsker at forbeholde mig min Dom om denne Sag, indtil den er bleven behandlet i et Udvalg. Jeg deler ganske vist flere af de Betænklichkeiten, som ere komne til orde her. Og særlig kan jeg ikke se Andet, end at det her absolut maa fordras, at ogsaa Deltagerne i Forstærkningsfonden skulle give deres Samtykke. De have givet deres Garanti under ganske andre Forudsætninger end dem, hvorom der er Tale i denne Lov. De have givet deres Garanti for et saadant Foretagende som det, der er er omtalt i Loven af 25de Marts 1872 ved de der nævnte Summer m. m., men her staa vi overfor et helt nyt Foretagende. Jeg kan saaledes ikke se rettere, end at det er nødvendigt, at ogsaa deres Samtykke maa erhverves, og jeg tilstaar, at jeg ikke blot tror, at disse Ciere af Forstærkningsfondens Aktier ere henviste til Domstolene, men at det unegtelig ogsaa forekommer mig, at Indenrigsministeren er den, som paa Grund af disse Folks eiendommelige Stilling til Jernbaneforetagendet er kaldet til paa enhver Maade — og ganske vist paa flere Maader end paa denne — at varetage deres Interesser; det er jo dem, som ere mest udsatte ved disse Jernbaneforetagender. Jeg bad om Ordet i Anledning af den høitærede Ministers Utring om, at Bandholmabanen ikke maatte slaas sammen med de øvrige Baner. For Publikum, som skal bruge disse Baner, er det i og for sig ikke af nogen afgjørende Bigtighed, hvem der eier dem; men der er en stor Mislighed ved den nuværende Tilstand, som vilde være bleven forandret, dersom de vare blevene forenede, og jeg vil derfor henstille til den høitærede Minister, om der ikke kunde være Anledning for ham til at tage Sagen under Overveielse og muligvis under Behandling, dersom en

saadan Sammenslutning ikke finder Sted. Jeg sigter herved til Taxten. Det er for Tiden i visse Tilfælde langt dyrere at benytte Bandholmabanen, end det er at benytte de øvrige Banestrækninger. Dersom de Herre kunne erindre Forholdene paa disse Smaager, saa ville De huske, at der paa dem findes flere Smaafjæstæder, hvis Opland græber i høi Grad ind i hinanden. Det er naturligt, at Forfjellen i Fragten udgjør ikke saa lidt for Handelen med Korn og andre grovere Varer. Det har virkelig Meget at sige, om der maa betales noget Mere eller Mindre i Fragt, og nu er Forholdet saaledes, at f. Ex. fra den lille By Nødby — maatte det Samme er Tilfældet for Maribo, i ethvert Tilfælde gjælder det Nødby — der koster Forsendelsen af Varer ad den nærmeste Bei, til Bandholm, mere end Forsendelsen af Varer paa længere Strækning paa den øvrige lollandske Bane, fordi de to Selskaber beregne Fragten forffjellig. Den høitærede Minister indtager en saa eiendommelig Stilling til disse Jernbaner, at jeg ganske vist ikke kan Andet end bede ham alvorlig at undersøge den Mislighed, som her er tilstede for en Del af den Befolkning, som skal bruge disse Baner. Da det erede Medlem for Svendborg Amt (G. Petersen) før replicerede til et andet eret Medlem, som tidligere havde talt, udtalte han, at det var det sjællandske Jernbaneselskab, som havde Væren af den flette Form, som Banelinierne have faaet her paa Sjælland. Jeg kan ikke Andet end ganske slutte mig til det erede Medlem, som udtalte dette. Det er ganske sandt, at vi her i Folkethinget modsaatte os Ringstedprojektet, og der kan jo vel være delte Meninger om, hvorvidt det var rigtigt eller ikke. Men vi have virkelig ikke noget særligt Ansvar for denne geniale Ide med at lade Banen gjøre en Omvei. Det, som vi her satte i Modsetning til Ringstedprojektet, var Spørgsmaalet om en Bane fra Taastrup eller Kjøbenhavn, men denne Kjøren rundt er virkelig det sjællandske Jernbaneselskabs egen eiendommelige Ide (Vilje: Kjøge). Det Hele er, at man nu fra Kjøge først maa kjøre mod Nord og Vest til Roskilde for at komme til Kjøbenhavn, medens det vilde være noget helt Andet, om man kjørte direkte fra Kjøbenhavn eller fra Taastrup. Det Enilbe er Veien til Kjøge over Roskilde. Dette er det sjællandske Jernbaneselskabs særegne og eiendommelige Fortjeneste, som vi Andre ikke have nogen Del i.

Indenrigsministeren: Jeg skal for at affjære enhver Misforstaaelse udtale, at der jo ikke kan være Tvivl om, at Forstærkningsfondens Ciere Samtykke maa erhverves af vedkommende Ciere af de lollands-falsterke Baner eller af det Selskab, som dannes ved hans Foranstaltning, forinden der kan være Tale om at afslutte en Overenskomst med Ministeren paa den Grundvold, som er givet i § 2. Det er aabenbart, at deres